

Lek i SFO

Å leke er en typisk væremåte blant barn, og leken har en egenverdi. SFO skal prioritere tid og rom for lek.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 15.11.2024

Leken skal ha stor plass i SFO, og barna skal ha tid og rom til lek hver dag. Alle barn skal få mulighet til aktiv deltakelse i leken og å oppleve mestring.

[Rammeplan for SFO](#)

Leken er en grunnleggende del av barns liv og en viktig del av verdigrunnlaget til SFO. Leken skal ha stor plass i SFO, og den må foregå på barnas premisser. Lek har stor betydning for barnas opplevelse av en god barndom, og er sentral for barns trivsel og utvikling. Gjennom leken får barn erfaring med å høre til et fellesskap, og med hvordan de etablerer og beholder vennskap. Leken gir barn muligheter til å forstå seg selv og omverdenen, og den har mye å si for barns sosiale utvikling.

Hva er lek?

Å leke er en av barns måter å være på og uttrykke seg på. Lek er en universell uttrykksform, men den avhenger av tiden og kulturen den er en del av, hvilket innhold, lekehandlinger, form og formspråk leken kommer til uttrykk i. Lekens ulike former og innhold henger både sammen med, og er betinget av, barns inntrykk og opplevelser i den kulturen og tilværelsen de lever i og er en del av.

For at barna skal regne en aktivitet som lek, må de oppleve at det er lystbetont og frivillig. I leken skjer det ofte overraskende og uforutsigbare ting, som kan føre til at barn kan glemme tid og sted. Voksne kan lett

forveksle lek og andre aktiviteter. Barn kan være i lek uten at det er åpenbart for de voksne hva som skjer. Det er også slik at det som er lek i én kontekst, ikke er lek i en annen kontekst. Gjennom leken utfolder barn seg kreativt, og utforsker verden og sider ved seg selv og andre. Lek er særegent, mangfoldig og verdifullt, og en spennende og morsom aktivitet barna driver med bare fordi de liker å holde på med det de gjør.

Personalets rolle i leken

Når dere er til stede i leken, både fysisk og psykisk, kan dere oppdage innhold, roller og sosial status barna har i leken. Dere får også grunnlag for å vurdere om det er nødvendig å beskytte, bekrefte eller berike leken.

Dere kan ha en sentral rolle i barnas lek, og det er derfor viktig at holdninger og kunnskap om lek blir prioritert.

Dere kan

- sette i gang, legge til rette for og stimulere til lek
- inkludere barn som ikke får være med
- utvikle leken ved å for eksempel tilføye nye rekvisitter eller materiell
- komme med verbale innspill

Det er viktig at dere er bevisst på balansegangen mellom voksenstyrte og barnestyrte aktiviteter. En viktig rolle er å ta barnas lek på alvor, observere og prøve å forstå hva som skjer. Barna har rett til å jevnlig uttrykke seg og bli involvert i egen hverdag, også når det gjelder lek og lekemiljøet i SFO. Ved voksenstyrte aktiviteter er det en forutsetning at barna medvirker i organisering og tilrettelegging av leken.

Refleksjonsspørsmål

- Hvor mye tid får barna til sin frie lek?
- Når griper dere inn og styrer leken?
- Deltar dere i leken? På hvilke måter?
- Er det barn i SFO som trenger hjelp for å komme inn i leken?
- Klarer vi å inkludere alle barn i lek og fellesskap? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvordan kan dere legge til rette for ulike typer lek og aktiviteter som skaper fellesskap, mestring og glede?
- Det er forskjell på lek for barna på 1. trinn og 4. trinn. Hvordan legger dere til rette for alderstilpasset lek i SFO?
- Er det noe som dere kan bli bedre på, eller som kan gjøres annerledes?

Kilder

Hogsnes, Hilde D. & Storli, June B. (2019): Lekens betydning i grenseland mellom barnehage, skolefritidsordning og skole.

Løndal, Knut (2019): Lek blant førsteklassinger i skole og skolefritidsordning. Pedagogisk perspektiv og didaktisk handlingsrom.

Wolf, Kristin Danielsen (2021): Små barns lek og samspill.